

PROGRAMMABOEKJE

FESTIVAL KLINKEND ERFGOED MAASTRICHT

31 AUGUSTUS - 5 SEPTEMBER 2018

INHOUD

Voorwoord	3
Programma overzicht	4
Festival locaties	6

SYMPOSIUM	7
Vrijdag 31 augustus: Hoe kan klinkend erfgoed weer verbinden?	7
Symposium programma	8
Prijsuitreiking Hack The Bells	18

EVENEMENTEN	20
Zaterdag 1 september: Euregio klokkenestafette	20
Zaterdag 1 september: Straatconcert, Dansorgel 'De Lange Gavioli'	22
Zaterdag 1 september: Stomme film 'Der müde Tod'	23
Zaterdag 1 september: Dance, Trance the Bells	25
Zondag 2 september: Middagconcert Sint Servaasbasiliek	26
Woensdag 5 september: Jeugdfestival Klinkend Erfgoed	27
1 - 5 september: Carillon concerten in cross-overs op carillons in Belgisch en Nederlands Limburg	28
Woensdag 5 september: Slotconcert 'Concert Spirituel', Canto Ostinato van Simeon ten Holt door Aart Bergwerff	34

EUREGIO-LUNCHCONCERTEN	
Maandag 3 september: Klaas Remerie, Sint Janskerk	36
Dinsdag 4 september: Laurens Gardeniers, OLV Basiliek	37
Woensdag 5 september: Poppeia Berden (met sopraan Eva Diederick), Sint Servaas Basiliek	38

EUREGIO-AVONDCONCERTEN	
Zondag 2 september: Christine Moraal, OLV Basiliek	39
Maandag 3 september: Michael Utz, Martinuskerk Wyck	41
Dinsdag 4 september: Arno Kerkhof, Sint Servaas Basiliek	42

VOORWOORD

Klinkend erfgoed biedt talloze kansen voor het leggen van contacten met nieuwe doelgroepen. Het is immers rijkelijk aanwezig, vaak in de openbare ruimte en voor iedereen zicht- en hoorbaar. Maar er heersen vooroordelen. Mensen vinden klinkend erfgoed religieus, want het bevindt zich vaak in religieuze gebouwen. Men denkt dat de muziek ontoegankelijk en zwaar is. Wij willen die drempels slechten. Eventuele antipathie omzetten in sympathie.

Nieuwe generaties en culturen met een eigentijds verhaal laten ervaren wat klinkend erfgoed met ons doet. Door het leggen van verbindingen tussen oude en nieuwe doelgroepen willen wij een groter draagvlak scheppen voor het behouden, beheren en onderhouden van ons klinkend erfgoed.

De Stichting Klinkend Erfgoed Nederland heeft onderzoek gedaan naar de haalbaarheid van een Jaar van het Klinkend Erfgoed. De resultaten van het onderzoek zijn in de vorm van een 'bidboek' samengevat en op 6 juni j.l. overhandigd aan Susan Lammers, algemeen directeur van de Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed. Het staat vol met kansen. De plannen, wensen, ideeën en voorgestelde activiteiten om invulling te geven aan een Europees Jaar van het Klinkend Erfgoed buitelen over elkaar heen.

Dat toont ook het Festival Klinkend Erfgoed in Maastricht aan, dat van 31 augustus tot en met 5 september 2018 wordt gehouden. In dit programmaboek kunt u zien dat dit festival, voor jong en oud, gevuld is met bijzondere en innovatieve evenementen. Het festival is als pilot opgezet om de haalbaarheid - programmatisch en financieel - van KLINKEND 2020 aan te tonen. Het festival, en direct betrokken partijen geven die haalbaarheid aan. Inhoudelijk, organisatorisch, financieel. De pilot heeft ook duidelijk gemaakt dat Maastricht in 2020 een centrum voor het Europees Jaar van het Klinkend Erfgoed zou kunnen zijn. Dan nu feest; laten we genieten van al dat moois dat de provincie Limburg, en in het bijzonder de stad Maastricht, aan Klinkend Erfgoed de komende dagen zal laten horen.

Robert Helder,
voorzitter Stichting Klinkend Erfgoed Nederland

PROGRAMMA OVERZICHT

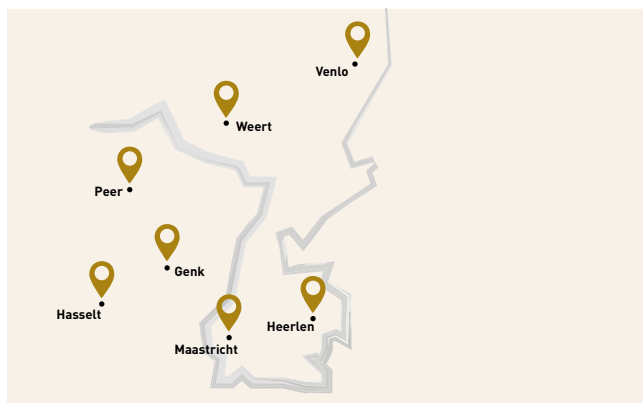
NB. Aanvangstijden onder voorbehoud. Check www.klinkenderfgoed.nl voor actuele tijden!

DATUM	TIJD	EVENEMENT/CONCERT	VERZORGD DOOR	LOCATIE	TOEGANG
31 augustus	11:00 - 16:15 uur	Symposium Klinkend Erfgoed	Stichting Klinkend Erfgoed Nederland & Rijksdienst Cultureel Erfgoed	Maastricht - La Bonbonnière	€ 75 / € 25
31 augustus	16:15 - 16:30 uur	Startklank 2020 & prijsuitreiking Europese wedstrijd 'Hack the Bells'	Plaatsvervangend Commissaris van de Koning & orgelmakers	Maastricht - La Bonbonnière	-
1 september	11:00 - 15:45 uur	Euregio Klokkenestafette - Carillons in Nederlands en Belgisch Limburg, gespeeld door internationale beiaard studenten	11:00 - 11:45 uur - Tommy van Doorn, carillon	Venlo - St. Martinuskerk	-
			11:30 - 12:15 uur - Julia Toumassian, carillon	Hasselt (B) - St. Quintinskathedraal	-
			12:00 - 12:45 uur - Chantal Mollet, carillon	Heerlen - St. Pancratiuskerk	-
			12:30 - 13:15 uur - Jasmijn Dewachter, carillon	Peer (B) - St. Trudokerk	-
			13:00 - 13:45 uur - Hans van Heemst, carillon	Weert - St. Martinuskerk	-
			14:00 - 14:45 uur - Robert Hutten, carillon	Maastricht - St. Servaastoren	-
			15:00 - 15:45 uur - Jasper Depraetere, carillon	Maastricht - Stadhuis	-
1 september	12:00 - 12:45 uur	Carillon en DJ - Depen'dance' van festival Bruis	DJ-collectief Sonorous Cell & Frank Steijns, carillon	Maastricht - Stadhuis	-
1 september	14:00 - 14:45 uur	Musical on Bells - carillon en zang	Jan Verheyen, carillon - Katrien Smets & Leendert de Vis, zang	Hasselt (B) - St. Quintinskathedraal	-
1 september	15:00 - 15:45 uur	Quatre mains + quatre pieds op carillon: vader en dochter	Elien van den Broek & Wim van den Broeck, carillon	Genk (B) - St. Martinuskerk	-
1 september	14:00 - 18:00 uur	Dansorgel 'De Lange Gavioli'	Museum Speelklok (Utrecht)	Maastricht - Vrijthof	-
1 september	20:00 - 21:30 uur	Stomme film 'Der müde Tod' (Fritz Lang, 1921) met live orgelbegeleiding	Berry van Berkum, orgel	Maastricht - St. Janskerk	Vrije gift
1 september	aanvang 20.30 uur	Dance, Trance the Bells (Festival Bruis)	Frank Steijns, carillon & Robin Kampschoer, DJ	Maastricht - Bruis Festivalterrein	-
2 september	14:00 - 14:45 uur	Carillon Request - App uw verzoeknummer door via www.jukebells.com	Frank Steijns, carillon & Ward Vlasveld, keyboard	Heerlen - St Pancratiuskerk	-
2 september	16:00 - 17:00 uur	Klinkend talent, zondagmiddagconcert	Limburgse muziekschoolleerlingen op orgel	Maastricht - St. Servaasbasiliek	Vrije gift
2 september	20:00 - 21:00 uur	Euregio Avondconcert 1	Orgelconcert door Christine Moraal (NL)	Maastricht - OLV Basiliek	Vrije gift
3 september	12:30 - 13:00 uur	Euregio Lunchconcert 1, Conservatoriumstudenten Maastricht	Klaas Remerie, orgel	Maastricht - St. Janskerk	Vrije gift
3 september	15:00 - 15:45 uur	Chanson au Carillon	Gildas Delaporte, zang en contrabas & Frank Steijns, carillon	Maastricht - Stadhuis	-
3 september	20:00 - 21:00 uur	Euregio Avondconcert 2	Orgelconcert door Michaël Utz (D)	Maastricht - St. Martinuskerk Wyck	Vrije gift
4 september	12:30 - 13:00 uur	Euregio Lunchconcert 2, Conservatoriumstudenten Maastricht	Laurens Gardeniers, orgel	Maastricht - OLV Basiliek	Vrije gift
4 september	14:00 - 14:45 uur	Opera on Bells	Madieke Marjon, mezzosopraan - Martine Wijers, piano & Frank Steijns, carillon	Weert - St. Martinuskerk	-
4 september	19:00 - 19:45 uur	Carillon 'Symphonique'	Frank Steijns, carillon met verrassende begeleiding	Maastricht - St. Servaasbasiliek	-
4 september	20:00 - 21:00 uur	Euregio Avondconcert 3	Orgelconcert door Arno Kerkhof (B)	Maastricht - St. Servaasbasiliek	Vrije gift
5 september	12:30 - 13:00 uur	Euregio Lunchconcert 3, Conservatoriumstudenten Maastricht	Poppeia Berden, orgel & Eva Diederick, sopraan	Maastricht - St. Servaasbasiliek	Vrije gift
5 september	13:00 - 17:00 uur	Klinkend Jeugdfestival met schoolklassen uit de provincie Limburg	Stichting Samenwerkende Orgelvrienden Limburg, Ilse van Lieshout en de Sint Janskerk	Maastricht - Vrijthof	-
5 september	14:00 - 14:45 uur	Classical Bells - Carillon + piano	Frank Steijns, carillon & Martine Wijers, piano	Venlo - St. Martinuskerk	-
5 september	20:00 - 21:30 uur	Slotconcert: 'Concert Spirituel' - Canto Ostinato van Simeon Ten Holt	Aart Bergwerff, orgel	Maastricht - OLV Basiliek	Vrije gift

FESTIVAL LOCATIES

NEDERLANDS- EN BELGISCH LIMBURG

- St. Martinuskerk**
Grote Kerkstraat, Venlo
- St. Martinuskerk**
Markt 8, Weert
- St. Pancratiuskerk**
Pancratiusplein 41, Heerlen
- St. Trudokerk**
3990 Peer, België
- St. Martinuskerk**
Crypteplein, 3600 Genk, België
- St. Quintinskathedraal**
Vismarkt, 3500 Hasselt, België

FESTIVALLOCATIES MAASTRICHT

- La Bonbonnière**
Achter de Comedie 1
- St. Servaasbasiliek en -toren**
Keizer Karelplein 3, 6
- OLV Basiliek**
Onze Lieve Vrouweplein 7
- Vrijthof**
Vrijthof en Vrijthof 24, 6
- St. Janskerk**
Vrijthof 24
- Bruis Festivalterrein**
Prins Bisschopsingel 55
- Stadhuis**
Markt, Maastricht
- St. Martinuskerk Wyck**
Rechtstraat 2

SYMPOSIUM

VRIJDAG 31 AUGUSTUS 2018

Hoe kan klinkend erfgoed weer verbinden?

Oude klanken herontdekken; een zoektocht naar nieuwe ervaringen voor jong en oud. Hoe maak je klinkend erfgoed weer spannend?

Carillons, orgels, torenklokken en uurwerken waren innovatieve instrumenten die het publiek eeuwenlang wisten te verbinden. Hoe blijf je innoveren om steeds weer nieuw publiek te bereiken? Hoe verbind je dit klinkend erfgoed aan nieuwe waarden, gebruiken en culturen? Is dat vanuit de sector zelf te ontwikkelen?

Of hebben we daar andere inzichten, ervaringen en kennis voor nodig, die elders zijn ontwikkeld? En waar vinden we die dan? Als we een nieuwe blik op ons klinkend erfgoed nodig hebben, hoe komen we dan daaraan?

Dit symposium wil daartoe een aanzet geven met aansprekende voorbeelden en nieuwe ideeën.

Symposium programma

10.30 Ontvangst deelnemers symposium in de Spiegelzaal Bonbonnière

11.00 Opening door de dagvoorzitter Ada Boerma-van Doorne, voorzitter Nederlandse Klokkenspel Vereniging

Muzikaal intermezzo

- Welkomstwoord door burgemeester Maastricht, Annemarie Penn-te Strake
- Lezing: 'Het nieuwe nut van oude klokken' - Luc Rombouts spreekt over een ultieme uitdaging
- Edwin Rutten zingt de Klinkend Erfgoed Blues, over muziek en historisch besef
- 'De toon van Het Klokhuis' - Loes Wormmeester

12.45 Lunchpauze

14.00 Acht Pecha Kucha lezingen, ingeleid door Rudi van Straten

1. Leo Samama - *De beiaardcultuur als dagelijks erfgoed*
2. Daniel Vanden Broecke - *Marketingtips voor het klinkend erfgoed in de 21ste eeuw*
3. David Proot - *Klinkend Erfgoed bij herbestemming kerkgebouwen in Vlaanderen*
4. Johan Zoutendijk - *Het orgel verbindt*

Muzikaal intermezzo

5. Jeu Schouten - *Een hightech impuls voor klinkend erfgoed*
6. Jochem Schoots - *Monsieur Carillon, oplossingsgericht denken*
7. Richard de Waardt - *Hoe betrek je de jeugd bij klinkend erfgoed?*
8. Frank Steijns - *Hoe commercieel kan klinkend erfgoed zijn?*

Aansluitend een interactief debat onder leiding van Edwin Rutten tussen panel en zaal

Panelleden zijn: Susan Lammers; algemeen directeur Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed, Peter Peters; hoogleraar Maastricht Centre for

the Innovation of Classical Music, Luc Rombouts; beiaardier, campanoloog en directeur Singing Bronze Foundation, Loes Wormmeester; hoofdredacteur, 'Jeugd 2', NTR, Frank Steijns; stadsbeiaardier Maastricht, Weert, Heerlen en orkestmusicus bij het Johan Strauss Orkest van André Rieu

Muzikaal intermezzo

Samenvattende afsluiting door de dagvoorzitter

16:15 Dankwoord en introductie van gedeputeerde Ger Koopmans, plaatsvervangend Commissaris van de Koning, door Robert Helder, voorzitter Stichting Klinkend Erfgoed Nederland

Bekendmaking winnaar 'Hack the Bells' door de plaatsvervangend Commissaris van de Koning, gedeputeerde Cultuur, Ger Koopmans en 'Startklank KLINKEND 2020' door de gedeputeerde en een vertegenwoordiging van de Vereniging van Orgelmakers in Nederland.

16.30 Gasten symposium wandelen naar het Stadhuis, onderwijl begeleid door de jeugdige beiaardier Elien van den Broeck vanaf het Stadhuiscarillon

17.00 De gemeente Maastricht nodigt alle gasten uit voor een receptie

*Muzikale medewerking wordt verleend door:
Elien van den Broeck & Frank Steijns, mobiel carillon
Gildas Delaporte, contrabas en zang
Joep van Leeuwen, gitaar
Ward Vlasveld, piano*

Dit symposium is georganiseerd in samenwerking met:

Nederlandse
Klokkenspel
Vereniging

LUC ROMBOUTS

Het nieuwe nut van oude klokken

De torenklok als ultieme uitdaging voor erfgoedzorg

Geen enkel erfgoed heeft zulk een diepgaande impact gehad op de westerse samenleving als de torenklok. De luidklok was de stem van de macht. In de democratische en geseculariseerde samenleving van vandaag heeft de klank van de torenklok haar dwingend karakter verloren - gelukkig maar.

Dit heeft echter ook geleid tot een verschraling van het auditieve landschap, een proces dat de laatste jaren versnelt door de voortschrijdende ontkerkelijking. Vanuit de bezorgdheid om klinkend erfgoed lijkt het dan ook wenselijk om de klokkenklank te bestendigen. Dat streven stuit echter op een aantal principiële en praktische bezwaren. Een van de kernelementen in het debat is de intrusieve natuur van de klokkenklank, waardoor ze een opgedrongen impact heeft op de persoonlijke beleving van de omwonenden. De zorg voor torenklokken is dan ook een van de meest veeleisende uitdagingen voor het erfgoedbeleid en dient dan ook met correcte en zo objectief mogelijke beleidsargumenten onderbouwd te worden.

Richtinggevend in erfgoedbeleid met betrekking tot publieke klokken zijn drie elementen: de objectieve sonische kwaliteit van de klokkenklank, het vermogen van de klokkenklank om reliëf te geven in de voortgang van de tijd en de verbindende werking van klokgelui in lokale leefgemeenschappen. In de zoektocht naar relevantie van de klokkenklank vandaag dient ook de term 'nut' aan bod te komen, ook al behoort deze economische term niet tot het beleidsjargon van de erfgoedsector.

In de concrete uitvoering van de zorg voor torenklokken dient zin voor pragmatisme voorop te staan. Belangrijk is dat niet enkel aandacht gaat naar de klokkenklank, maar ook naar de klok als fysiek object. In de lezing worden een aantal handvaten worden aangereikt om zowel de zichtbaarheid als de hoorbaarheid van torenklokken te verhogen.

Luc Rombouts studeerde aan de Mechelse beiaardschool, waar hij afstudeerde in 1987. Hij is stadsbeiaardier van Tienen en universiteitsbeiaardier van Leuven. Samen met zijn collega Twan Bearda vormt hij het vierhandig beiaardduo The Bells' Angels. Luc trad op in verschillende Europese landen en in de Verenigde Staten. Hij geeft lezingen over beiaardcultuur vroeger en vandaag en heeft een aantal publicaties op zijn actief, waaronder het meermaals bekroonde Zingend Brons. 500 jaar Beiaardmuziek in de Lage Landen en de Nieuwe Wereld. In 2016 promoveerde hij aan de Universiteit Utrecht met een dissertatie over de oorsprong van de beiaard. In 2017 ontving Luc de Jhr. Jacob van Eyck Oeuvreprijs van de Utrechtse Klokkenluiders Gilde omwille van zijn verdiensten voor de beiaardcultuur.

EDWIN RUTTEN

Edwin Rutten zingt de Klinkend Erfgoed Blues, over muziek en historisch besef

Edwin schrijft en vertelt verhalen bij klassieke muziek, 'Voor kinderen en andere volwassenen'. Hij werd genomineerd voor de Edison Publieksprijs voor zijn verhaal *De Notenkraker*, met muziek uitgevoerd door de Berliner Philharmoniker. Een gouden plaat ontving hij uit handen van Pierre Audi voor zijn verhaal op de 2cd van *Der Ring des Nibelungen* van Richard Wagner met delen uit een opname met dirigent Bernard Haitink.

Voor het tijdschrift *Klassieke Zaken* schrijft hij de column 'Klassieke Kinderzaken'. Zes jaar was Edwin Rutten presentator van het programma *Muziekwijzer* op Radio 4 voor omroep Max met elke woensdag de rubriek 'Minimax, voor mensen die ooit 9 jaar geweest zijn'. Voor dezelfde omroep presenteert hij tien jaar jazz programma's. Momenteel *Jazz in the Evening* op Nposoulenjazz.nl. Rutten geeft jazz-workshops aan o.a. de conservatoria van Amsterdam, Groningen en Utrecht.

Hij treedt regelmatig op als jazz zanger. Ook met Familie jazzconcerten onder het motto 'Je kunt niet vroeg genoeg beginnen'. Legendarisch is zijn karakter als Ome Willem, een programma dat hij 16 jaar lang speelde op televisie en in het theater. Hij maakte vanaf het eerste uur deel uit van de cast van *Het Klokhuis*. Hij speelde een hoofdrol in de musicals *Annie* en *Dr. Dolittle*.

Het motto van Edwin Rutten is: 'Jong beginnen, dan heb je een leven lang plezier van muziek luisteren of muziek maken'. Zelf bracht hij dat in praktijk: als 17 jarige maakte hij als jazz zanger zijn eerste grammofoonplaatje en trad hij op in een radio-uitzending met het Metropole Orkest.

LOES WORMMEESTER

De toon van Het Klokhuis

De meeste mensen denken dat kinderen een hekel hebben aan leren. Maar als je ze vraagt waarom ze zo graag naar het Klokhuis kijken, is hun antwoord: 'Omdat je er iets van leert'. De aanname dat kinderen niets willen leren, is klinkklare onzin. Maar het gaat er wel om op welke manier je dat doet en op welk moment. Het media-gebruik van kinderen verandert snel. De klassieke televisie wordt vervangen door beeldschermen die overal en altijd aanwezig zijn. Het Klokhuis moet daarom ook overal zijn. Hoe pakken de makers van Het Klokhuis dat aan? Tips en tricks om een jeugdig publiek geïnteresseerd te krijgen in 'moeilijke' onderwerpen.

Loes Wormmeester houdt zich al jaren bezig met het maken van radio- en televisieprogramma's. Ze heeft kindertelevisie altijd gezien als een veld waar je een boodschap van belang kunt overbrengen, iets om te delen met een nieuwe generatie. Haar programma's hebben vele prijzen gewonnen, waaronder de International Emmy Award (New York), Prix Jeunesse (München), de Golden Dragon (Beijing), de Eureka Awards voor beste Nederlandse Science-programma (Amsterdam), de Golden Cinekid Award (Amsterdam) en de publieksprijs De Gouden Stuiver (Nederland). Ze werkt momenteel voor de eindredactie en format-ontwikkeling voor NTR Jeugd publieke omroep in Nederland en produceert een beroemd en prijswinnend dagelijks programma met de titel 'Het Klokhuis'. Ze was ook verantwoordelijk voor de ontwikkeling van de zeer succesvolle jeugdreeks '13 in de oorlog', die was genomineerd voor een International Emmy Award. In 2011 ontving Loes Wormmeester persoonlijk een Lifetime achievement Award: De Gouden Cinekid Leeuw voor haar werk bij televisie.

PECHA KUCHA'S

LEO SAMAMA

De beiaardcultuur als dagelijks erfgoed

Wie tegenwoordig de tijd wil weten kijkt op z'n telefoon, soms op z'n horloge en luistert zelden naar de kerkklokken. Toch gaven die klokken vele eeuwen lang de tijd aan, waarschuwden voor gevaar en jubelden over de steden bij vreugdevolle gelegenheden. En nog steeds klinkt in kleine en grote steden, tijdens de wekelijkse markt, op zaterdagmiddag of in de vroege avonden het geklingel van de klokkenspelen, waar de Nederlanden tussen Rijsel en Dokkum al sinds de late 15e eeuw een deel van hun naam en faam aan te danken hebben. Niemand kan zich aan het geluid van de carillons onttrekken. Zij geven sfeer aan een stad. Maar wanneer de klokken zwijgen, valt ook dat direct op. In vreedstijd gebeurt dat de dagen voor Pasen, in oorlogstijd door het roven van de klokken, zoals Anne Frank in de zomer van 1943 constateerde: *"We zijn sinds een week allemaal een beetje met de tijd in de war, daar onze lieve en dierbare Westertoren-klok blijkbaar weggehaald is voor fabrieksgebruik en wij dag noch nacht precies weten hoe laat het is."* Kort na het overlijden van David Bowie in januari 2016 klonken enkele van zijn bekendste liedjes vanaf de Domtoren over Utrecht. En Hallo allemaal van de bekende televisieserie De luizenmoeder is een ware beiaard-hit geworden. Kortom: het carillon leeft en heeft de toekomst.

DANIEL VANDEN BROECKE

Marketingtips voor het klinkend erfgoed in de 21ste eeuw

Weinig toehoorders en publiek voor orgelconcerten is een vaak terugkerend fenomeen. Bovendien gaat het om meestal dezelfde mensen waarvan de meerderheid ook nog eens tot de oudere leeftijdscategorieën behoort. Nieuw publiek bereiken kan op verschillende manieren. Herbestemde gebouwen waar het orgel is blijven staan kan in evenementen gebruikt worden. De beschermde (en ook gerestaureerde) orgels in de kapel van het Congrescentrum Elzenveld in Antwerpen worden regelmatig door organisatoren en klanten in hun evenement gebruikt. Daarnaast kunnen vernieuwende programma's een nieuw publiek aantrekken: Orgel en (stomme) film, Orgel en Circus, Orgel en Dans, Orgel en Poëzie. Heel belangrijk is ook om kinderen en jongeren te bereiken. Zij

zijn immers de erfgoedverzorgers van morgen. Sprookjes en verhalen met orgel of beiaard zijn zeker mogelijkheden: Babar (met muziek van Poulenc) of Peter en De Wolf zijn alvast klassiekers. Maar je hebt ook bijvoorbeeld Bes en Mol en Karolus Trippel die de kinderen de wereld van het orgel leren kennen. Tot slot kan een instrument deel worden van een groter evenement. Via allerlei 'tools' kan nieuw publiek worden bereikt dat dan ook gemakkelijker de stap zal zetten naar het circuit van gevestigde concerten.

DAVID PROOT

Klinkend Erfgoed bij herbestemming kerkgebouwen in Vlaanderen

Sinds de nulmeting van het CRKC zijn 45 kerken in Vlaanderen onttrokken aan de eredienst. Via onder andere de ODIS-databank wordt bekeken welk Klinkend Erfgoed ten tijde van de ontwijding aanwezig was, en wat de huidige situatie is. Het aantal kerken is wellicht te laag om trends te ontdekken. Wat wel uit de bus kan komen zijn voorbeelden van good/bad/ugly practice.

JOHAN ZOUTENDIJK

Het orgel verbindt

Het orgel verbindt mensen van diverse leeftijden en achtergronden. Activiteit rond het orgel inspireren en nodigen uit tot samenwerking. Bij de bouw van een orgel komen diverse disciplines samen (houtbewerking, metaalbewerking, vormgeving, klankgeving), maar ook het samenspel tussen organisten, orgelmakers, vormgevers, monumentenzorgers is elementair. Het orgel verbindt verleden, heden en toekomst: Orgelklank uit een (oer)oud verleden raakt en inspireert ons ook nu nog altijd en daagt actuele 'geluidskunstenaars' uit. Het orgel brengt daarnaast kunsten bij elkaar.

JEU SCHOUTEN

Een hightech impuls voor klinkend erfgoed

Erfgoed op het gebied van Klokken en Beiaarden wordt via de nieuwste technologieën, op een actieve manier verbonden met de toekomst. Na jaren van hightech onderzoek werd 'het geheim van de Stradivarius-viool' ontrafelen; nu worden nieuwe violen gebouwd, die niet van een Stradivarius worden onderscheiden. Wij (Singing Bronze Foundation) gaan proberen om op analoge wijze 'het geheim van Hemony' te ontsluiten. Een uitdaging; het moet kunnen: de wetten van de fysica bepalen de processen; magie bestaat niet.

JOCHEM SCHOOTS

Monsieur Carillon: altijd oplossingsgericht denken

Wat kan Klinkend Erfgoed leren van ander erfgoed? Jochem Schoots liep als jongetje van zeven een hal in waar aan een wagen werd gebouwd voor het Fruitcorso in Tiel. Hij mocht boontjes en mais uitzoeken en er een paar op de wagen plakken. Het werd het begin van een unieke en succesvolle passie: het ontwerpen en bouwen van corsowagens. Van heinde en verre komt het publiek jaarlijks op dit evenement af. Toch heeft ook dit typisch stuk Nederlands erfgoed met dezelfde uitdagingen te kampen als Klinkend Erfgoed. Ook het Corso zoekt immers haar actuele plek in de hedendaagse samenleving, vecht tegen vooroordelen en zoekt steeds weer naar vernieuwing en aansluiting met de jeugd. Jochem trekt ook daar de kar. In zijn woorden: 'Mensen vinden het Corso altijd wel fraai om naar te kijken, maar vaak wordt onderschat wat de meerwaarde is. Bij het corso leert men elkaar kennen, het verbindt mensen en culturen. Corsowagens bouwen is altijd oplossingsgericht denken.' Vorig jaar maakte hij een unieke verbinding met Klinkend Erfgoed door een heus carillon in de wagen van het Oranjete bouwen. Monsieur Carillon was twaalf meter lang, zes meter hoog, woog meer dan 10.000 kilo en was beplakt met meer dan 300 verschillende soorten inheems fruit en groente. In de toren die hij voorttrok een carillon van 43 klokken, drie jacquemarts en een beiaardier die het carillon live bespeelde. Jochem won er, voor de elfde keer in zijn carrière, de hoofdprijs mee!

RICHARD DE WAARDT

Hoe betrek je de jeugd bij Klinkend Erfgoed?

Met jeugdig enthousiasme! Richard de Waardt, stadsbeiaardier van Rotterdam, is de trotse vader van drie kleine kinderen. Zijn echtgenote is eveneens beiaardier. Geen wonder dus dat Richard uitblinkt in initiatieven die de beiaard naar de jeugd toe brengt. Zo nodigde hij vorig jaar Beiaardpiet uit voor een concert tijdens de intocht van Sinterklaas. Het heeft de goede Sint heel wat halsbrekende toeren gekost om de goede bladmuziek op tijd in de toren te brengen. Momenteel verzamelt Richard uit alle landen kinderliedjes om een jong én divers publiek in de stad aan te spreken.

FRANK STEIJNS

Hoe 'commercieel' kan een carillon zijn?

Hoe 'commercieel' kan een carillon zijn? Het is immers hét publieke instrument bij uitstek, dat om die reden in de regel door stedelijke overheden wordt gesubsidieerd. Maar wat als subsidies voor de bespeling wegvallen? Een carillon lijkt nu eenmaal niet te commercialiseren. Je kunt toch lastig toegangskaarten voor een carillonconcert verkopen of met een centenbakje onder aan de toren gaan staan. Frank Steijns heeft als beiaardier van vier Limburgse carillons ervaring binnen verschillende ambtelijke organisaties. Het leven als ambtenaar lijkt een groot contrast met zijn andere baan: violist en arrangeur in het orkest van Andre Rieu. Daar kan hij al 25 jaar meekijken in de keuken van Nederlands grootste commerciële klassieke muziekproduct, waar omzet dag in dag uit letterlijk gemaakt moet worden om te kunnen voortbestaan. Frank is zelf ook een zeer ondernemend beiaardier. Hij kocht, uit zijn eigen zak, maar liefst twee mobiele carillons en zette er een winstgevend bedrijf mee op. Zou een carillon dan toch zonder subsidies professioneel kunnen worden bespeeld en onderhouden? Of is dat een grote illusie?

PANEL DISCUSSIE

Benoem de kansen en doelen voor het voorgenomen Klinkend Erfgoed Jaar 2020. Hoe verleid je voorafgaand aan, tijdens en na afloop van dat Jaar de verschillende doelgroepen, niet alleen de jeugd maar ook 20- en 30-ers, om zich meer betrokken te gaan voelen bij het klinkend erfgoed?

PRIJSUITREIKING

HACK THE BELLS

Hoe kan klinkend erfgoed weer verbinden?

HACK THE BELLS is de enige beiaard cross-over pitchwedstrijd ter wereld. Tot nu toe zijn er twee edities geweest in San Francisco en Ann Arbor, VS. De editie Maastricht 2018 is de eerste in Europa. Deze wedstrijd staat open voor iedereen: ontwerpers, artiesten, muzikanten, vloggers, Artificial Intelligence-experts, nieuwe mediaprogrammeurs en alle andere creatieve geesten!

Beiaardtoren zijn iconische en geliefde herkenningspunten die al honderden jaren in onze steden spelen. Veel mensen waarderen hen diep en denken er regelmatig aan. Toch wordt het soms als een 'ouderwets' deel van onze cultuur beschouwd. Misschien omdat de kunstenaars die beiaard spelen, ervoor componeren en het instrument beheren, over het algemeen vergelijkbare opleidingen, achtergronden en banen hebben en dus met vergelijkbare ideeën komen.

Wat is de opdracht? Presenteer een helder nieuw idee dat de beiaard in een nieuw licht plaatst, publiek naar het instrument trekt of de promotie van de beiaard op ongeziene manieren stimuleert. Hoe meer out-of-the-box uw idee is, hoe beter.

Er zijn prijzen in twee categorieën, rondom een torencarillon en een mobiel carillon, met prijzengeld van respectievelijk € 4.000 en € 1.500 euro. De gekozen projecten worden, afhankelijk van de categorie waarin wordt meegedaan, gerealiseerd in Maastricht tijdens het European Sounding Heritage Festival 2020 of verworven door museum Klok & Peel Asten.

EVENEMENTEN

ZATERDAG 1 SEPTEMBER

Euregio klokkenestafette

Belgisch- en Nederlands Limburgse carillons bespeeld door Belgische en Nederlandse beiaardstudenten. Vanaf 11:00 tot 15:00 uur, door:

11:00 uur	Tommy van Doorn	Venlo - St. Martinustoren
11:30 uur	Julia Toumassian	Hasselt - St. Quintinustoren
12:00 uur	Chantal Mollet	Heerlen - St. Pancratiustoren
12:30 uur	Jasmijn Dewachter	Peer - St. Trudotoren
13:00 uur	Hans van Heemst	Weert - St. Martinustoren
14:00 uur	Robert Hutten	Maastricht - Servaasbasiliek
15:00 uur	Jasper Depraetere	Maastricht - Stadhuis

Tommy van Doorn (1990) is organist en beiaardier van de Sint-Petrusbasiliek in Boxtel, waar hij onder meer de vaste bespeler is van het monumentale Smits-orgel (1842). Hij begon op zevenjarige leeftijd met pianolessen en nam vanaf zijn zeventiende orgellessen bij Jan Verhoeven. Na het behalen van zijn gymnasium diploma studeerde hij hoofdvak orgel en bijvak piano aan het Fontys Conservatorium in Tilburg bij Henco de Berg, Ad van Sleuwen en Jelena Bazova. Hij verdiepte zich tevens in het bespelen van het Franse drukwindharmonium. Sinds 2016 studeert hij beiaard aan de Nederlandse Beiaardschool te Amersfoort bij Frans Haagen, Gijsbert Kok en Rien Donkersloot. Daarnaast volgt hij de masterstudie musicologie aan de Universiteit Utrecht.

Julia Toumassian (18 jaar) en woont in Mechelen en studeert sinds 2008 in de Koninklijke Beiaardschool van Jef Denyn. In september 2018 begint zij aan het eerste jaar geneeskunde aan de Katholieke Universiteit van Leuven. Ze schrijft: "Wat ik zo mooi vind aan de beiaard is dat hij een bepaalde sfeer creëert in de stad, zelfs als de mensen er niet bewust naar luisteren. De beiaard is zoals een vogeltje dat hoog in een boom zingt en iedereen laat meegenieten van de muziek."

Chantal Mollet (52 jaar) woont in Ath (België) en hoort vaak het klokkenspel van de beiaard. Ze heeft vier kinderen. Ze is bibliothecaris in de openbare bibliotheek in Ath. Op Kerstmis 2008 nam ze graag haar eerste beiaardles in de klas van de stedelijke beiaardier Jean-Claude Molle, in de muziekcademie van Ath. Ze durfde nooit aan haar docent te zeggen dat de beiaard leren te moeilijk was... Een maand later dacht ze dat de beiaard spelen zo leuk is! Ze volgt sinds september 2018 de lessen van Eddy Mariën aan de Koninklijke Beiaardschool in Mechelen.

Jasmijn De Wachter (26 jaar) woont in Sint-Niklaas en werkt als osteopaat. In haar vrije tijd speelt ze met veel plezier beiaard. Ze start nu in haar laatste schooljaar aan de Koninklijke Beiaardschool te Mechelen. Als kind speelde Jasmijn al vroeg piano en leerde op de muziekschool de beiaard kennen toen ze 11 was. Ze was meteen verkocht! Zoveel jaren later vindt ze het nog steeds heel fijn om een nieuwe torens en beiaarden te leren kennen en de klokken over de stad/het dorp te laten weerklinken.

Hans van Heemst (1978) M.A. is docent Frans aan een middelbare school in Middelharnis. Daarnaast volgde hij jarenlang orgellessen bij Paul Kieviet. Vorig jaar besloot hij om de beiaardstudie te gaan volgen aan de Beiaardschool in Amersfoort/Conservatorium Utrecht, omdat hij aangetrokken werd door de magische klank van de klokken en het brede repertoire dat je op het instrument kwijt kunt. Tot op heden heeft hij daar nog geen spijt van gehad en hopelijk geniet u net zo tijdens deze uitvoering!

Jasper Depraetere (2000) is leerling bij Koen Van Assche. Hij is in juni 2018 afgestudeerd aan de Koninklijke Beiaardschool 'Jef Denyn' in Mechelen en aan de Stedelijke Academie voor Muziek, Woord, Dans in Lier als beiaardier. In Lier studeert hij daarbovenop basgitaar en speelt in verschillende bands. Op 8-jarige leeftijd begon Jasper aan de SAMWD Lier en startte het daaropvolgende jaar met beiaard als 1e instrument. Op 13-jarige leeftijd vatte hij ook zijn studie aan de Koninklijke beiaardschool 'Jef Denyn' in Mechelen aan. In 2015 won hij de Internationale Jeugdbeiaardwedstrijd in Deinze en speelt sindsdien concerten in binnen- en buitenland. Sinds 2016 is hij voorzitter van de Lierse Beiaardvereniging. Vanaf academiejaar 2018 - 2019 zal hij zijn muziekstudies aanvangen aan 'Luca School of Arts', campus Lemmens in Leuven.

ZATERDAG 1 SEPTEMBER

Straatconcert Dansorgel 'De Lange Gavioli' Museum Speelklok (Utrecht)

Tijd: 14:00 - 18:00 uur
Locatie: Vrijthof, Maastricht

Draaiorgel 'De Lange Gavioli' werd in 1903 in Waldkirch door orgelbouwer Aselmo Gavioli gebouwd. Het orgel was sinds de jaren '50 stevast in de Utrechtse binnenstad te horen maar trok daarna de hele wereld over. In 2003 kocht Museum Speelklok het orgel voor het symbolische bedrag van 1 euro van Stichting Stadsontspanning Utrecht. In 2015 is het orgel in restauratie gegaan om het in 2016 tijdens het 60- jarig bestaan van Museum Speelklok weer op straat te laten spelen. Vandaag tovert De Lange Gavioli het Vrijthof om tot een nostalgisch dansplein, met herinneringen aan de sfeer waarin orgelmuziek nog deel uit maakte van het stadsleven.

ZATERDAG 1 SEPTEMBER

Vertoning van de stomme film 'Der müde Tod' (Fritz Lang, 1921, Berry van Berkum, orgel)

Tijd: 20:00 - 21:30 uur
Locatie: Sint Janskerk, Maastricht

Wist je dat het orgel lange tijd werd gebruikt als begeleiding van film? In het begin waren alle films zonder geluid, muziek werd er live bij gespeeld door een orkest. En omdat een orgel als een compleet orkest kan klinken, werd de combinatie gauw gemaakt. Een orgel bleek het perfecte begeleidingsinstrument voor film. Op 1 september kun je in de Sint Janskerk ervaren hoe dat was. Zo'n stille ('stomme') film wordt zelden nog vertoond, laat staan met muziek van het historische orgel in de Sint Janskerk. Deze klassieke zwart-wit film is in 1921 gemaakt door cinema-icoon Fritz Lang. Het krachtige beeld vertelt het hele verhaal.

Organist Berry van Berkum bespeelt daarbij het orgel in deze kerk. Dit is dé kans deze film te gaan zien, in een omgeving die perfect past en zorgt voor een indrukwekkende belevenis.

Korte film beschrijving:

Een jonge vrouw (Lil Dagover) tracht haar geliefde terug te halen van de doden. Na een visioen valt ze flauw en wordt ze naar een arts gebracht. Die geeft haar een gif. Ze komt tegenover de Dood (Bernhard Goetzke) te staan. Hij laat haar drie brandende kaarsen zien. Die stellen elk het leven van een mens voor. Bij het uitgaan van de kaars sterft de persoon. Als zij erin slaagt een van de drie levens te redden, zal ze haar geliefde terugkrijgen.

Berry van Berkum studeerde orgel, improvisatie en piano aan het conservatorium te Arnhem, volgde interpretatiecursussen bij Harald Vogel, Louis Thiry en improvisatie lessen bij Jan Welmers (orgel) en Bert van den Brink (piano). Hij behaalde meerdere malen prijzen op internationale orgelconcoursen.

In 2011 is Berry van Berkum benoemd als organist van de Nicolaïkerk te Utrecht en als adviseur van de Stichting Culturele Evenementen Nicolaïkerk, tevens is hij sinds 2017 organist van de Dominicanenkerk te Zwolle.

Hij speelde in verschillende cross-over formaties, onder andere met jazzsaxofonist Gijs Hendriks en het ensemble 'HOT' met Steven Kamperman (alt-klarinet) en Dion Nijland (contrabas). Naast zijn praktijk als concert organist in binnen – en buitenland maakte Berry verschillende cd opnamen en radio opnamen. Hiernaast participeert hij regelmatig in muziektheater voorstellingen en als organist en speler in kindervoorstellingen en maakte hij naam als improvisator in binnen- en buitenland.

Samen met Dirk Luijmes voerde hij voor het eerst de Sacre van Strawinsky uit op orgel. Sinds 2012 is hij tevens actief als begeleider van 'zwijgende' films d.m.v. improvisatie.

In 2011 is hij benoemd als organist van de Nicolaïkerk te Utrecht en als adviseur van de Stichting Culturele Evenementen Nicolaïkerk, tevens is hij sinds 2017 organist van de Dominicanenkerk te Zwolle.

ZATERDAG 1 SEPTEMBER

Dance, Trance the Bells

Tijd: vanaf 22:00 uur
Wie: Frank Steijns
Locatie: Bruis Festivalterrein / Muziekgieterij

Op het terrein van Festival Bruis bespeelt de Maas-trichtse stadsbeiaardier Frank Steijns een digitaal carillon in samenspel met producer/componist Robin Kampschoer. De combinatie tussen een carillon en Dance Trance muziek belooft spannend vuurwerk.

Robin Kampschoer staat in zijn muziek bekend om het combineren van oude klassieke synthesizers en drum machines, met de digitale studio tools van vandaag. Zijn pakkende en live optredens zijn elke keer weer een garantie voor een enerverende tijd op zowel de dansvloer in club en op festivals, als in musea en andere kunst/electronica evenementen. Door altijd de grenzen te verkennen, heeft Robin door de jaren heen een duidelijk eigen sound ontwikkeld. Robin heeft onder andere opgetreden in Trouw in Amsterdam, Zouk in Kuala Lumpur, Palais de Tokyo Museum in Parijs, een optreden met het Koninklijk Nederlands Concertgebouw orkest (RCO) in Amsterdam, en de 'Self Pollinating Light Organ' interactieve audiovisuele installatie voor het Amsterdam Dance Event.

Frank Steijns, is eerste violist in het orkest van André Rieu en stadsbeiaardier van Maastricht, Heerlen en Weert. Daarnaast is hij actief als arrangeur en componist. Hij studeerde viool en muziektheorie aan het Lemmensinstituut te Leuven waar hij vier eerste prijzen en cum laude het Laureaatsdiploma behaalde. Aan de beiaardschool te Mechelen volgde hij gelijktijdig zijn opleiding tot beiaardier, waar hij summa cum laude afstudeerde. Frank beschikt over een eigen mobiel carillon van 43 bronzen klokken, waarmee hij concerten en educatieve projecten verzorgt om het carillon op een bijzondere manier internationaal te kunnen promoten. Zo bespeelde hij op festivals de beiaard samen met artiesten als Normaal, Bløf en de Amerikaanse band Venice. In juni van dit jaar ging zijn eerste grote klassieke compositie in première: het 'Heiligdomsvaartlied', voor koor, groot orkest en solisten.

ZONDAG 2 SEPTEMBER

Zondagmiddagconcert op orgel door Maastrichtse muziekschoolleerlingen

Tijd: 16:00 - 17:00 uur
Locatie: Sint Servaas Basiliek

Programma zal in de kerk beschikbaar beschikbaar zijn voorafgaand aan het concert.

WOENSDAG 5 SEPTEMBER

Jeugdfestival Klinkend Erfgoed

Tijd: 13:00 - 17:00 uur
Locatie: Vrijthof Maastricht
Met: Ilse van Lieshout in samenwerking met de Samenwerkende Organisten Limburg

Kinderen komen in aanraking met het orgel. De techniek van het instrument, de klank en de betekenis van het orgel. Scholen kunnen zich inschrijven voor een kosteloze orgel les. Stichting Sol, Samenwerkende Orgelvrienden Limburg, geeft een introductie op het instrument. Deze les duurt een ochtend. Als afsluiting van de les van Stichting Sol krijgen de leerlingen een beeldende verwerking aangeboden door Ilse van Lieshout. Iedere leerling tekent een onderdeel van een orgelluik. Op orgelluiken staan afbeeldingen die een lofzang op muziek laten zien. Een hemelse of een aardse lofzang. Leerlingen beantwoorden de vraag 'muziek is...' , zij tekenen het antwoord op het onderdeel van het orgelluik. Zij tekenen met potlood en een zwarte fineliner. De achtergrond geven zij een kleur met ecoline. De kleur past bij de klank van de orgelpijpen waar hun luik voor zit. Vervolgens voegen de leerlingen de onderdelen samen tot 1 klein orgelluik.

Tijdens het festival op 5 september zullen een aantal tekeningen uitgewerkt worden op een groter luik. Kinderen worden uitgenodigd om dit luik samen in te kleuren. De gemaakte luiken worden woensdagmiddag 5 september tentoongesteld. Daarnaast wordt een draagbaar handorgel bespeeld en kunnen de kinderen zich inschrijven voor een bezoek, in beperkte groepjes en onder begeleiding, aan een echt kerkorgel (Sint Janskerk) waar de organist ze laat kennismaken met orgelspel.

VANAF 1 TOT 5 SEPTEMBER

CARILLON CONCERTEN

Cross-overs op carillons in Belgisch- en Nederlands Limburg

In verscheidene steden in Nederlands en Belgisch Limburg vinden in het kader van festival Klinkend Maastricht 2018 crossover concerten plaats waarbij de beiaardier samenspeelt met - vaak lokale - artiesten.

ZATERDAG 1 SEPTEMBER

Carillon + Sonorous Cell

Tijd: 12:00 - 12:45 uur
Locatie: Maastricht, Stadhuisstoren

Het stadscarillon uit 1664 speelt samen met de moderne klanken van drie jonge, ambitieuze, Maastrichtse DJ's: Résistance Minuit, Sub_Surface & A Virus Among Us. Kortweg heten ze: Sonorous Cell. Het concert is een 'depen'dance' van Festival Bruijs, dat elders in de stad plaatsvindt.

ZATERDAG 1 SEPTEMBER

Carillon + Zang: Musical on Bells

Tijd: 14:00 - 14:45 uur
Locatie: Hasselt (B), Kathedraaltoren
Met: Jan Verheyen, Katrien Smets en Leendert De Vis

Met 'Musical on Bells' weerklinken er enkele musical-hits over de daken van Hasselt. De zanger en zangeres zingen vanuit de beiaardcabine en worden van daaruit ook versterkt en begeleid door de beiaardklokken. Ze zingen enkele solo's, maar ook musicalduetten staan op het programma.

ZATERDAG 1 SEPTEMBER

Vader en dochter Van den Broeck spelen quatre-mains

Tijd: 15:00 - 15:45 uur
Locatie: Genk (B), St. Martinustoren

De 14-jarige Elien van den Broeck is beiaardier van de Abdij van Postel en daarmee de jongste aangestelde beiaardier ter wereld. Samen met haar vader Wim, stadsbeiaardier van Genk, speelt ze vierhandig (en viervoetig) een gevarieerd programma.

ZONDAG 2 SEPTEMBER

Jukebells, Carillon + Keyboard

Tijd: 14:00 - 14:45 uur
Locatie: Heerlen, St. Pancratiusstoren

Een speciaal verzoeknummerprogramma in samenwerking met Festival Cultura Nova en Muziekhuis Jeroen Arons. Lopend door de stad of zittend op het terras kunt u stadsbeiaardier Frank Steijns uw lievelingsnummer door 'appen' via www.jukebells.com. Hij voert uw persoonlijke keuze uit op carillon, daarbij begeleid op keyboard door jazz-pianist Ward Vlasveld!

MAANDAG 3 SEPTEMBER

Chanson au Carillon

Tijd: 15:00 - 15:45 uur
Locatie: Maastricht, Stadhuisstoren

Chanson au carillon! De Franse chansonnier, contrabassist én beiaardier Gildas Delaporte beklimt met zijn contrabas de treden van de Maastrichtse stadhuisstoren om samen met Frank Steijns een concert te geven waarin hij zijn eigen chansons ten gehore brengt.

DINSDAG 4 SEPTEMBER

Opera on Bells

Tijd: 14:00 - 14:45 uur
Locatie: Weert, St. Martinustoren

Mezzo-sopraan Madieke Marjon zingt geestelijke liederen en operamelodieën, met begeleiding van stadsbeiaardier Frank Steijns en pianiste Martine Wijers.

DINSDAG 4 SEPTEMBER

Carillon Symphonique

Tijd: 19:00 - 19:45 uur
Locatie: Maastricht, St. Servaasbasiliek

Stadsbeiaardier Frank Steijns speelt een gevarieerd programma van klassieke tot moderne muziek, op verrassende wijze begeleid.....

WOENSDAG 5 SEPTEMBER

Classical Bells, carillon + piano

Tijd: 14:00 - 14:45 uur
Locatie: Venlo - St. Martinustoren

De Venlose pianiste Martine Wijers begeleidt beiaardier Frank Steijns in een klassiek programma met werken van o.a. Bohuslav Martinu, Jeroen van Veen en Camille Saint-Saëns.

Elien Van Den Broeck startte op 9-jarige leeftijd met haar beiaardstudies in Peer bij Erik Vandevoort waar zij nog steeds beiaard studeert. Op jonge leeftijd won zij reeds twee internationale beiaardwedstrijden, te Deinze en St. Amand-les-eaux. In haar thuisgemeente Meerhout kreeg zij net als haar vader de gemeentelijke cultuurprijs voor haar beiaardverdiensten. Ze concerteerde reeds op verschillende beiaarden in België en Nederland. Momenteel studeert Elien aan het kunstsecundair onderwijs Heilig Graf in Turnhout waar zij beiaard studeert bij Koen Van Assche en orgel bij Karolien Schuurmans. Elien werd eind maart 2018 aangesteld als beiaardier van de abdij van Mol-Postel en is daarmee de jongste aangestelde beiaardier ter wereld.

Wim Van Den Broeck startte op volwassen leeftijd met muziekstudies voor orgel en beiaard. Hij studeerde orgel bij Carl Van Eyndhoven en Luc De Winter. Beiaard studeerde Wim vanaf 2008 bij Teun Michiels in de Academie voor Muziek en Woord te Diest en vervolgens in de Koninklijke Beiaardschool te Mechelen waar hij afstudeerde in 2013. In zijn thuisgemeente Meerhout kreeg Wim de gemeentelijke cultuurprijs uitgereikt in 2013 voor zijn diverse muzikale verdiensten. Wim is momenteel beiaardier in Diest, Genk en Peer en organist te Meerhout en Laakdal.

Gildas Delaporte is een muzikale duizendpoot. Hij is contrabassist bij de Philharmonie Zuid en beiaardier van het carillon van Oudewater, Geldrop en Schijndel. Daarnaast speelt hij piano en viool en zingt met zijn prachtige stem chansons die hij ook nog zelf componeert. Georges Brassens is zijn voorbeeld - de grote zaken van het leven met humor gezien. Samen met pianist Bert van den Brink nam hij onlangs een cd op met daarop een bloemlezing van zijn eigen chansons.

Madieke Marjon specialiseerde zich, na het cum laude behalen van haar Masters Degree aan het Utrechts Conservatorium, als mezzosopraan in opera aan de Opera Studio Nederland. Ze zong rollen bij verschillende operagezelschappen, zoals de Nationale Opera, de Nederlandse Reisopera, Opera Zuid, Holland Opera and Opera Spanga. Naast traditionele operaproducties zingt ze in naar het Nederlands vertaalde opera's en kinderoopera's.

Katrien Smets is afkomstig uit Tienen. Ze studeerde in Tilburg aan de Fontys hogeschool voor Kunsten waar ze afstudeerde af met haar eigen voorstelling gebaseerd op het toneelstuk 'Soldaat-facteur' en 'Rachel' van Arne Sierens. Dit werd geregisseerd door Peter Thyssen. In 2009 deed ze mee aan de wedstrijd 'Op zoek naar Maria' waar ze de halve finale haalde. Sindsdien maakt ze haar eigen voorstellingen en treedt ze nog op met een aantal bands. Ze heeft ook haar weg gevonden in het lesgeven aan de Academie van Neerpelt en Sint-Pieters-Woluwe.

Jan Verheyen is stadsbeiaardier van Hasselt en Neerpelt (B), maar in de beiaardwereld ook bekend van de vernieuwende projecten die hij met vzw Compagnie Aard-bei ontwikkelt. Aard-bei is bei-aard op zijn kop en creëert dan ook niet-alledaagse projecten met beiaard. Aardbei richt zich tot verschillende publieks-groepen, speelt muziek in verschillende genres en is ook in diverse domeinen actief: van theater en dans over educatie tot totaalspektakel. Jan volgde zijn opleiding aan de Mechelse beiaardschool en behaalde ook een bachelordiploma voor beiaard aan het Nederlands Carilloninstituut in Dordrecht. Hij was lange tijd bestuurslid van de Vlaamse Beiaard Vereniging en van de vzw beiaard Neerpelt. Voorts is hij een veel gevraagd concertant in binnen- en buitenland.

Leendert De Vis is afgestudeerd in 2009 aan de musicalafdeling van het Koninklijk Conservatorium te Brussel als 'meester in de dramatische kunsten'. Daarnaast volgde hij de lerarenopleiding aan het CVO te Brussel. Leendert combineert het spelen van voorstellingen met het doceren in het conservatorium van Hasselt. In het zestiende seizoen (2011) van THUIS debuteerde hij op tv met het personage Max. In datzelfde seizoen ging hij ook aan het werk bij Studio 100 voor de wereldpremière van de 3D-musical Alice in Wonderland met K3. Hij speelde onder meer Tony in 'West Side Story' in het NTGent, en Lumière in de overbekende Disney-musical 'Beauty & the Beast'.

Ward Vlasveld studeerde elektronische toetsinstrumenten en koördirectie aan het Conservatorium van Maastricht, en begon in zijn nog jonge carrière al te concineren bij het Johann Strauss Orkest van André Rieu. Dankzij zijn computer-technische achtergrond en de eerste schreden met digitale opname technieken werkt hij ook al jaren als studiotchnicus voor André Rieu Studio's in het audioteam om zo alle cd's, dvd's, TV-specials en bioscoopvoorstellingen van geluid te voorzien.

Martine Wijers werd als violiste en pianiste toegelaten tot de Jong Talentklas en Vooropleiding van het Fontys Conservatorium te Tilburg. In 2004 maakte zij de overstap naar het Conservatorium van Maastricht, waar ze naast haar middelbare school de Vooropleiding (VOCO) volgde. In 2010 behaalde ze haar Bachelor diploma voor viool en in juni 2011 haar Bachelor diploma voor piano. In 2013 heeft ze haar Master Politicologie behaald en sinds het najaar van 2013 is ze fulltime in dienst als violiste én pianiste in het Johann Strauss Orkest van André Rieu.

WOENSDAG 5 SEPTEMBER

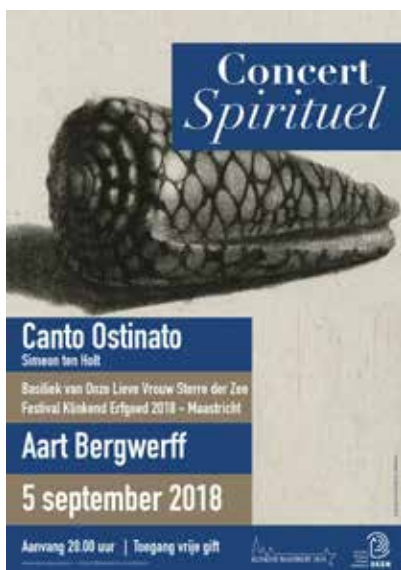
Slotconcert festival Klinkend Erfgoed CONCERT SPIRITUEL

Canto Ostinato van Simeon ten Holt

Tijd: 20:00 - 21:30 uur
Locatie: OLV Basiliek, Maastricht
Wie: Aart Bergwerff, orgel

Canto Ostinato ('aanhoudend gezang')

Een compositie over tijd, ruimte en eeuwigdurende beweging. Simeon ten Holt componeerde het werk in de jaren 1976-1979 voor toetsinstrumenten, bij voorkeur uit te voeren op vier piano's. De stijl van de compositie is enerzijds traditioneel, in het gebruik van akkoorden en de wetten van de harmonieleer; anderzijds is het werk vernieuwend, omdat het begrip tijd een eigen leven gaat leiden, een enorme dynamiek krijgt en uiteindelijk vorm en inhoud bepaalt.

De componist zegt zelf over het werk het volgende: 'tijd wordt de ruimte waarin het muzikale object gaat zweven.' Hiermee heeft het werk veel overeenkomst met de zogenaamde 'minimal music', waarbij de herhaling eeuwigdurend lijkt te zijn.

Deze stijl leent zich, naar mijn mening, bij uitstek voor uitvoering op een orgel, omdat het een ruimtelijk instrument in een kerk is, en daarmee van zichzelf al een spirituele sfeer oproept. Deze sfeer wordt nog versterkt door het fijnzinnig proces van aanspraak en afspraak van de verschillende orgelpijpen, het orgel is immers een blaasinstrument.

Nogmaals de componist: 'CANTO heeft geen haast, er kan niet over tijdsduur worden gesproken. Uitvoeringen hebben meer het aspect van een ritueel dan van een concert.' Een andere titel van het concert van vanavond zou daarom kunnen zijn: 'Concert spirituel'. Eén componist, één compositie, één gezang, één uur lang, maar het kan net zo goed korter of langer zijn. Vandaag de dag is tijd voor velen structuur, beperking zelfs, maar tijd bestaat niet. Canto Ostinato - aanhoudend gezang: noem het ritueel, mantra, onthaasting of (misschien nog het meest) vrijheid.

Aart Bergwerff (1960) geeft veelvuldig concerten in binnen- en buitenland. Bergwerff houdt van Bach en van het experiment. Hij is bekend bij het concertpubliek om zijn gedurfde muzikale producties met het orgel als synthesizer avant-la-lettre. Hij initieert avontuurlijke projecten en weet het orgel levendig de 21e eeuw in te loodsen. Bergwerff verbindt Oost met West door de minimal music compositie Canto Ostinato te combineren met een derwisj danser.

Aart Bergwerff studeerde orgel aan het Rotterdams Conservatorium, in Parijs bij Marie-Claire Alain en in Noord-Duitsland bij Harald Vogel. Zijn studie bij Alain in Parijs sloot hij af met het behalen van de Prix de Virtuosité. Hij won prijzen op internationale orgelconcoursen te Brugge, Lausanne en Groningen. In 2003 werd hij onderscheiden met de zilveren medaille van de Société Académique 'Arts, Sciences et Lettres' vanwege zijn verdiensten voor de Franse orgelcultuur. Aan het Rotterdams Conservatorium, onderdeel van Codarts, Hogeschool voor de Kunsten, is hij hoofdvakdocent orgel. In september 2015 trad hij als solist op in de Zaterdag Matinee in het Concertgebouw te Amsterdam, in de beroemdste concertserie van Nederland. Aart Bergwerff is organist van de Grote-of O.L.V.-Kerk te Breda en daarmee de vaste bespeler van het monumentale Flentrop-orgel. Sinds 1 september is hij tevens cantor-organist van de Remonstrantse Gemeente/Arminius Rotterdam.

EUREGIO LUNCHPAUZE CONCERTEN 1/2/3

Studenten Maastrichts Conservatorium

MAANDAG 3 SEPTEMBER

1. Klaas Remerie

Tijd: 12:30 - 13:00
Locatie: Sint Janskerk

Georg Muffat | 1653 - 1704, Toccata quinta

Maurice Green | 1696 - 1755, Voluntary 1 in G major

Andante

Allegro

Largo

Largo andante

Louis Nicolas Clérambault | 1676 - 1749, Suite du deuxième ton

Plein jeu

Duo

Trio

Basse de Cromhorne

Flûtes

Récit de Nasard

Caprice sur les grands jeux

Klaas Remerie (1955) is in 1984 aan de RUG gepro-moveerd in de Wiskunde en Natuurwetenschappen en heeft in 2017 een industriële carrière in polymeer-chemie- en fysica afgesloten. Hij begon met orgelles in 1967 bij Wim Brands aan de Stedelijke Muziekschool te Groningen, heeft sindsdien privéles gehad van o.a. Ab Weegenaar en Remy Syrier, en behaalde in 1997 de Bevoegdheidsverklaring III Orgel volgens de Regelingen voor de Kerkmuziek van de Nederlands Hervormde Kerk en Gereformeerde Kerken in Nederland. Sedert 1975 is hij actief als kerkorganist, vanaf 1987 bij de Sint Janskerk te Maastricht. In 2017 begon hij met de conservatoriumstudie orgel in Maastricht.

DINSDAG 4 SEPTEMBER

2. Laurens Gardeniers

Van west naar oost; 3 wonderlijke toongedichten van Sweelinck, Buxtehude en Bach

Tijd: 12:30 - 13:00 uur
Locatie: OLV Basiliek

J.P. Sweelinck | 1562 - 1621, Toccata

D. Buxtehude | 1637 - 1707, Passacaglia

J.S. Bach | 1685 - 1750, Toccata [Adagio et Fuga] in C BWV 564

Van J.P. Sweelinck wordt er vandaag een Toccata ten gehore gebracht. Het eerste deel van het werk bestaat uit diverse korte motieven die via de imitatie-techniek doorheen de 4 stemmen (sopraan, alt, tenor en bas) worden gevlochten. Het tweede deel van de toccata is een stuk virtuozer, met de beweging voornamelijk in de linker hand. Buxtehude's Passacaglia is een toppunt van wat men zou kunnen omschrijven als 'expressiviteit door eenvoud'. Met een steeds terugkomend motief in de bas omvat het werk 4 delen. Het begint in d, evolueert dan naar de toonaard van F om daarna via de dominant - a - terug te keren naar de begintonaard van d. Het werk heeft hoogstwaarschijnlijk invloed gehad op Bach's Passacaglia en Fugue in c, BWV 582 en ook op het werk van Johannes Brahms. Van Bach's Toccata (dit was de oorspronkelijke titel) is er geen autograaf van Bach zelf meer voorhanden. Het werd waarschijnlijk tussen 1710 en 1717 gecomponeerd. Het werk bestaat uit 3 delen. Het eerste deel begint met een virtuoos openingsstuk in manuaal en pedaal in de 'style fantasticus'. Het tweede deel is een langzaam deel: een prachtig lyrisch verhaal. De pedaalmotieven verraden Italiaanse invloeden. Het derde en laatste deel is een fuga in de maatindeling 6/8 met een heel opvallend thema en een vrij lange coda.

Laurens Gardeniers (1976, Ulestraten) is woonachtig te België, studeerde Moderne Geschiedenis aan de KU Leuven en Orgel aan het Lemmensinstituut. Hij doet momenteel zijn Master Orgel bij Marcel Verheggen en Hans Leenders aan het conservatorium van Maastricht en is als organist verbonden aan de Abdij van Tongerlo (België).

WOENSDAG 5 SEPTEMBER

3. Poppeia Berden, orgel Eva Diederix, sopraan

Musique Poétique

Tijd: 12:30 - 13:00 uur
Locatie: Sint Servaas Basiliek

Sigfrid Karg Elert | 1877- 1931, Ach bleib mit deiner Gnade
Hendrik Andriessen | 1892-1981, Magna Res Est Amor
Daan Manneke | 1931, Bonum est confiteri Domino
Jean Lambrechts | 1936, Tabernacle/Louanges
Vierne | 1870-1937, Toccata

Poppeia en Eva zijn als duo geselecteerd voor de Internationaler Orgel-Gesang-Wettbewerb te Neuss. Ter voorbereiding op de wedstrijd die op 11 september in Neuss zal plaatsvinden zullen zij tijdens dit concert samen verschillende werken uitvoeren met als overkoepelend thema: religie. Het concert wordt geopend en gesloten met een solo-orgelwerk.

Poppeia Berden startte in 2015 haar bachelor kerkorgel aan het conservatorium te Maastricht. Ze krijgt hier les van Marcel Verheggen en Hans Leenders. Dit jaar zal zij haar bachelor kerkorgel afronden. Ook heeft zij privéles van Olivier Penin te Parijs, en heeft ze verschillende masterclasses gevolgd. Daarnaast krijgt ze gregoriaanse les van Hans Heykers. Ze heeft verschillende concerten gespeeld als solist, maar ook als begeleider.

Eva Diederix is een Nederlandse sopraan en studeert aan het conservatorium in Maastricht waar zij dit jaar haar Bachelor zal afronden. Eva's passie ligt bij opera, maar ook oratorium werken en verschillende liederen inspireren haar. Door de jaren heen heeft zij dan ook met verschillende dirigenten en regisseurs gewerkt, zoals Arjan Tien en Daniël van Klaveren (Le Nozze di Figaro, Opera Zuid, 2016), Hans Leenders, Libia Hernandez (Viva! Les Outlaws, 2018), Dominik Wilgenbus (L'Enfant et les Sortilèges, Ravel, 2016), Ludo Claesen en Michael Reif.

EUREGIO AVOND- CONCERTEN 1/2/3

ZONDAG 2 SEPTEMBER

1. Christine Moraal, Muziek en ruimte

Tijd: 20:00 uur
Locatie: OLV Basiliek, Maastricht

Francois Couperin | 1668 - 1733, Uit Messe des Paroisses: Offertoire
Franz Tunder | 1614 - 1667, Herr Gott, dich loben wir
J.S. Bach | 1685 - 1750, Präludium und Fuge in D, BWV 532
Bengt Hambraeus | 1928 - 2000, Nebulosa: (Rondo) pro organo
Jan Welmers | *1937, Litanie

Klank en ruimte zijn onlosmakelijk met elkaar verbonden. Dit geldt bijzonder sterk voor orgelmuziek: de ruimte van een kerk wordt als bijzonder ervaren, en in het ideale geval is het instrument op die specifieke ruimte afgestemd. Door de eeuwen heen hebben orgelcomponisten met de ruimte gespeeld. François Couperin contrasteert verschillende delen van het orgel, die dichtbij of verder af klinken. Franz Tunder speelt met echo-effecten, die eveneens ruimte suggereren. In Nebulosa – sterrennevel – maakt Hambraeus de verbinding met de ruimte expliciet. Het stuk is in feite een rondo; het refrein klinkt echter iedere

keer anders, als van veraf door een telescoop gezien. Net als Bachs Preludium en Fuga komt Jan Welmers' Litanie het beste in een grote ruimte ter gelding. De ruimte wordt als een grote klankkast een integraal deel van de muziek.

Christine Moraal studeerde piano en muziekwetenschap in de VS en behaalde aan de University of Michigan haar Ph.D. in muziekwetenschap. Later ontdekte zij haar passie voor het orgelspel. Zij begon met privélessen en behaalde vervolgens haar Bachelor aan het Conservatorium Maastricht bij Hans Leenders en Marcel Verheggen. Hier volgde ook een Masters studie, met verdere lessen bij o.a. Pieter van Dijk, Bernard Foccroulle, Willem Tanke en Ludger Lohmann. Het samenspel met anderen speelde altijd een grote rol voor haar. Bij het Internationale Orgel Gesangswettbewerb 2014 in Neuss werd aan haar en haar duo-partner de eerste prijs toegekend. Sinds 2000 is zij organiste van de Protestantse Gemeente Vaals-Gulpen aan het historische Teschemacher orgel. Na een promotie in muziekwetenschap studeerde Christine Moraal orgel aan het Conservatorium Maastricht bij Hans Leenders en Marcel Verheggen. Er volgden verdere lessen bij o.a. Pieter van Dijk, Bernard Foccroulle en Ludger Lohmann. Bij het Internationale Orgel-Gesangswettbewerb 2014 in Neuss werd aan haar en haar duo-partner de eerste prijs toegekend. Zij is organiste van de Protestantse Gemeente Vaals-Gulpen aan het historische Teschemacher orgel.

MAANDAG 3 SEPTEMBER

2. Michael Utz, Mit innigem Ausdruck

Tijd: 20:00 uur
Locatie: Martinuskerk Maastricht (Wyck)

Karl Jonkisch | 1934 - 2004
 aus dem Concerto Nr. 1 C-Dur; Allegro – Adagio – Allegretto

Johann Sebastian Bach | 1685 - 1750
 aus den Leipziger Chorälen; 'Schmücke dich, o liebe Seele', BWV 654

Franz Xaver Schnizer | 1740 - 1785
 Sonata I C-Dur; Allegro – Minuetto – Trio – Intermezzo – Presto

Percy Fletcher | 1879 - 1932
 - Matinale
 - Festal Offertorium

Robert Schumann | 1810 - 1856 aus den Studien für den Pedalfügel;
 'Mit innigem Ausdruck' op.56, 2

Joseph Gabriel Rheinberger | 1839 - 1901
 Sonate Nr. 1 c-Moll; Präludium – Andante – Finale

Michael Utz (1973), studeerde kerkmuziek, orkestdirectie en orgel in Hannover, Berlijn en Groningen. Hij volgde masterclasses bij Harald Vogel, Jean Boyer, David Titterington en Jon Laukvik en was finalist bij de International Organ Competition in Dublin. Als organist speelde hij verschillende wereldpremières en Duitse premières. Michael Utz was kerkmusicus in Berlijn en docent in de pianobegeleiding in de opleiding Muziektheater aan de Universiteit van Berlijn, evenals medewerkers van de Staat van Berlijn en Cathedral Choir voordat hij in 2003 Kantor werd in de abdij Brauweiler. Michael Utz is artistiek directeur van het muziekfestival Abbey Brauweiler "Klassischer Nachten" en het Internationaal Orgel Concert Series de Abdij Brauweiler en werd in 2015 lid van de internationale jury van de compositiewedstrijd "Musica Sacra Nova" onder auspiciën van het Pauselijk Instituut voor Gewijde Muziek in het Vaticaan. Hij werkt ook als een coach en treedt op als organist, klavecijnist en pianist in producties van de WDR Keulen. Als concertorganist treedt Michael Utz op in Europa, Tanzania en Japan en ontvangt regelmatig uitnodigingen voor kerkmuziekfestivals.

3. Arno Kerkhof, Let's dance! Muziek na de eerste wereldoorlog

Tijd: 20:00 uur

Locatie: Sint Servaas Basiliek, Maastricht

Marcel Dupré | 1886 - 1971, Trois Préludes et Fugues op. 7

- I. Animato - Un peu moins vite
- II. Cantabile - Moderato
- III. Vivace - Vif

Edvard Grieg | 1843 - 1907, Peer Gynt suite nr 1, op. 46

(arr. H.B. Gaul - A. Kerkhof)

- Morgenstemning
- Åses død
- Anitras dans
- I Dovregubbens hall

Maurice Ravel | 1875 - 1937, La Valse, poème choréographique

(arr. E. Fagiani - A. Kerkhof)

Dit programma biedt, 100 jaar na de eerste wereldoorlog, een muzikaal tijdsbeeld uit het begin van de twintigste eeuw, waarin de maatschappelijke verhoudingen na die oorlog volledig veranderden en de romantiek voorbij was.

Marcel Dupré schreef zijn op. 7 in 1914, maar het werk werd pas na de oorlog uitgegeven. Elke prelude en fuga is opgedragen aan een gestorven organist. De stukken zijn berucht vanwege hun zeer hoge technische eisen, en stonden in eerste instantie bekend als bijna onspeelbaar. Ze vormen een interessante versmelting van de laat-romantisch symfonische stijl en het opkomende nuchtere neo-classicisme.

De bekende toneelmuziek van Grieg bij het Noorse volksverhaal over Peer Gynt symboliseert een weemoedig terugdenken aan de laatste restanten van de romantische droom, waarin de avonturen van de held op kleurrijke wijze muzikaal werden vormgegeven.

Maurice Ravel dacht lang na over zijn orkestwerk 'La Valse' (dat hij oorspronkelijk "Wien" wilde noemen) en zette het in 1927 op papier als poème choréographique. Volgens de bijbehorende aanwijzingen is het een wals aan het Oostenrijkse hof rond 1850, waarbij de baljurken steeds heftiger rondzwieren. Het werk staat echter ook voor een herinnering aan het fin de siècle, een tijdperk waar de Grote Oorlog (waarin Ravel zelf tegen de Oostenrijkers had gevochten) zo definitief en ontnuchterend een einde aan had gemaakt en dat nooit meer terug zou komen.

De vrolijke jaren '20 waren echter aangebroken, waarin de naweeën van de oorlog en de eerste tekenen van de komende crisis veelvuldig werden weggedanst.

Arno Kerkhof (1973) studeerde aan het Maastrichts conservatorium piano, orgel en Katholieke Kerkmuziek. Hij vervolgde zijn orgelstudie aan het Sweelinck Conservatorium te Amsterdam bij Jacques van Oortmerssen, waar hij in 1999 cum laude afstudeerde. Hij volgde privélessen en masterclasses bij onder anderen Marie-Claire Alain en Jean Boyer. Daarnaast volgde hij privélessen orkestdirectie. Op het eerste Internationale Orgelconcours van Kotka (Finland) in 2002 behaalde hij de tweede prijs, en op twee internationale concoursen werden hem speciale prijzen toegekend voor zijn Bachinterpretaties (Kotka 2002, Erfurt 2005). Hij is een veelgevraagd begeleider en geeft concerten in binnen- en buitenland. Daarnaast zet Arno zich speciaal in voor de herwaardering van het Franse drukwindharmonium en de muziek voor dit bijna vergeten instrument, hetgeen onder andere resulteerde in twee cd's. Hij is dirigent en organist van de dekenale St. Petruskerk te Sittard dirigeert verscheidene koren. Daarnaast is hij docent orgel aan muziekschool Kumulus in Maastricht.

Helmond, St. Lambertus – Guillaume Robustelly, 1772
(groot onderhoud en restauratie, 2015)

**VERSCHUEREN
ORGELBOUW bv**

sinds 1891

Oceanië 4 – 6014 DB Ittervoort (NL)
E info@verschuierenorgelbouw.nl

T 00 31 (0) 475 491882
I www.verschuierenorgelbouw.nl

**Wordt uw dag ook
altijd wat vrolijker
als het carillon speelt?**

1918 - 2018
**Nederlandse
Klokkenspel
Vereniging**

info@klokkenspel.org
secretaris@klokkenspel.org

De Nederlandse Klokkenspel-Vereniging, de NKV, zet zich al 100 jaar in om beiaarden, klokken en torenuurwerken als cultureel erfgoed te beschermen en te bewaren.

Steun ons om dit unieke erfgoed te behouden, wordt lid van de NKV.
Voor € 36,00 per jaar bent u NKV lid.
Voor informatie: www.klokkenspel.org

Flentrop Orgelbouw B.V.

Westzijde 57

1506 EC Zaandam

Telefoon: 075 - 6168651

info@flentrop.nl - www.flentrop.nl

Voor grote nieuwbouw-projecten (zoals voor het Royal College of Music in Londen) en restauraties, maar ook voor onderhoud, voor kleinere projecten, huisorgels en kistorgels zijn wij u graag van dienst.

In 2018 werken wij aan restauratieprojecten in Olkusz (Polen), Corvey en Mölln (Duitsland) en een drietal nieuwe orgels, voor Noorwegen, België en de V.S.

Wij wensen alle deelnemers aan het Symposium Klinkend Erfgoed een inspirerende dag en een mooie start van het Festival Klinkend Erfgoed in Maastricht!

Dit festival werd mede mogelijk gemaakt door:

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

provincie limburg

Singing Bronze Foundation

Gemeente Maastricht

ELISABETH
STROUVEN
FONDS

Donatus

Dé kerken- en monumentenverzekeraar

Stichting Orgelfonds Mooy

PRINS BERNHARD
CULTUURFONDS

De kunst van het geven

Stichting
Klinkend
Erfgoed
Nederland

SKEN

WWW.KLINKENDERFGOED.NL